

**„VORWÄRTS'IN“ ANONYYMI
JA ASIAINTILA VSDTP:ssä¹⁴⁸**

Kirjoitettu maaliskuussa 1912

*Julkaistu 1912 Pariisissa
erillisenä saksankielisenä kirjasena*

Allekirjoitus:

*VSDTP:n Pää-äänenkannattajan
„Sotsial-Demokratin“ toimitus*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan
Venäjännös saksasta*

ALKULAUSE

Maaliskuun 26 p:nä „Vorwärts’issä” julkaistiin virallinen tiedotus VSDTP:n konferenssista ja anonyymi artikkeli, jonka kirjoittaja parhaamalla parjaa konferenssia, seuraten siinä venäläisten sosialidemokraattien ulkomaisten ryhmien päätöslauselman¹⁴⁹ esimerkkiä. Tämä konferenssi vei päätökseen neljä vuotta kestäneen VSDTP:n taistelun likvidaattoreja vastaan, ja se pidettiin likvidaattorien kaikesta vehkeilystä huolimatta näiden yrittäessä hinnalla millä hyvänsä estää puolueen ennallistamisen. Konferenssi julisti likvidaattorit puolueeseen kuulumattomiksi. Luonnollista on, että likvidaattorit ja kaikki heidän mukana kulkijansa hyökkäilevät nyt konferenssia vastaan.

Koska „Vorwärts” kieltäytyy julkaisemasta vastauksiamme anonyymien valheelliseen ja panettelemaan kirjoitukseen ja käy edelleenkin kampanjaansa likvidaattorien hyväksi, niin julkaisemme tämän vastauksen erillisenä kirjasena informoidaksemme saksalaisia tovereita. Sen pääasiallisena tarkoituksena on antaa lyhyt esitys likvidaattoreja vastaan käydyin taistelun merkityksestä, kulusta ja lopputuloksesta.

*VSDTP:n Pää-äänenkannattajan
„Sotsial-Demokratin” toimitus*

P. S.* Kirjasemme oli jo annettu painoon, kun ilmestyi Plehanovin „Dnevnik Sotsial-Demokratin” 16. numero (huhtikuu 1912). Tämä numero antaa parhaan todisteen siitä, että anonyymi on pettänyt „Vorwärts’iä”, joka puolestaan on johtanut harhaan Saksan työläisiä.

* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

Ilmoittaen selvästi, ettei hän edelleenkään ole vuoden 1912 tammikuussa pidetyn konferenssin kannalla, Plehanov väittää suoraan, että Bund ei kutsu koolle *olemassaolevien* puoluejärjestöjen konferenssia, vaan „*perustavaa*”, t.s. sellaista konferenssia, jonka tehtävänä on uuden puolueen perustaminen; että mainitun konferenssin järjestelijät asettavat pohjaksi „*tyypillisen anarkistisen periaatteen*”; että he ovat hyväksyneet „*likvidaattoruushenkisen päätöslauselman*”; että tuota uutta konferenssia „*kutsuvat koolle likvidaattorit*”.

Täytyy vain ihmetellä, kuinka naiivisti eräät saksalaiset toverit ovat ottaneet vakavalta kannalta kaikki sentapaiset hirmusanat kuin „usurpaatio”, „valtiokaappaus” j.n.e., joita ulkomaiset venäläisten sosialidemokraattien pikku ryhmät käyttävät hyökkäillessään Venäjällä olevien VSDTP:n järjestöjen konferenssia vastaan. Alkoon muuten unohdetako sananpartta, että jokaisella tuomitulla on oikeus säättä tuomareitaan 24 tunnin ajan.

Maaliskuun 26 pnä „Vorwärts'issä” julkaistussa artikkelissa, jonka otsikkona on „Venäjän puolueen elämästä”, esitetään konferenssin virallinen tiedotus, missä puhutaan likvidaattorien erottamisesta puolueesta. Asia on täysin selvä: Venäjällä olevat VSDTP:n järjestöt ovat asettuneet sille kannalle, että yhteistyö likvidaattorien kanssa on mahdotonta. Tästä kysymyksestä voidaan tietenkin olla eri mieltä, mutta siinä tapauksessa olisi pitänyt selostaa hieman seikkaperäisemmin sellaisen päätöksen motiiveja ja likvidaattoruutta vastaan käydyn nelivuotisen taistelun koko historiaa! „Vorwärts'issä” julkaistun anonyymien artikkelin kirjoittaja ei kuitenkaan sano sanaakaan *tämän peruskysymyksen* olemuksesta. Sellainen todistaa tietenkin varsin vähäistä lukijain kunnioittamista, kun asian olemuksesta ollaan vaiti ja vain kevennetään sydäntä melodramaattisilla vuodatuksilla. Kuinka avuton onkaan anonyymimme, kun hän ei voi asettaa puolueen ja likvidaattoruuden tosiasiallisen välien katkeamisen vastapainoksi mitään muuta kuin haukkumisia!

Riittää, jos otamme anonyymien mahtipontisesta artikkelista summassa muutamia hullunkurisuuksia. Hän sanoo,

etteivät konferenssiin osallistuneet sellaiset „aatesuunnat” eli „ryhmät” kuin „Vperjod”, „Pravda”, „Golos Sotsial-Demokrata” j.n.e. Mitä sanottaisiin sellaisesta saksalaisesta sosialidemokraatista, joka rupeisi murehtimaan sitä, että puoluekonferenssissa eivät olleet edustettuina „Friedbergin aatesuunta” tai „ryhmä” tai „Sozialistische Monatshefte” *? Samoin mekin pidämme puolueessamme kiinni säännöstä, että konferenssiin osallistuvat Venäjällä toimivat järjestöt eivätkä kaikenlaiset ulkomaiset „aatesuunnat” tai „ryhmät”. Jos nuo „ryhmät” erkanevat Venäjällä olevista järjestöistä, niin jo yksin siihen sisältyy niiden mitä ankarin tuomio, niiden kuolemantuomio, jonka ne ovat täydellä syyllä ansainneet. Venäjän emigraation — samoin kuin kaikkien muidenkin maiden emigraation — historiassa on runsaasti tapauksia, jolloin tuollaiset „aatesuunnat” tai „ryhmät”, irtauduttuaan Venäjän sosialidemokraattisten työläisten toiminnasta, ovat saaneet luonnollisen kuolemansa.

Eivätkö ole naurettavia kirjoittajamme sellaiset huudot, että itse Plehanov on kieltänyt ne puolue mies-menshevikit (t.s. likvidaattoruuden vastustajat), jotka osallistuivat konferenssiin? Kievin järjestö voisi tietysti kieltää ulkomailla oleskelevat „plehanovilaiset” (t.s. Plehanovin kannattajat), mutta kukaan yksityinen ulkomailla oleskeleva kynäilijä ei voisi puolestaan „kieltää” Kievin järjestöä. Pietarin, Moskovan kaupungin, Moskovan piirikunnan, Kasanin, Saratovin, Tiflisiin, Bakun, Nikolajevin, Kievin, Jekaterinoslavin, Vilnon ja Dvinskin järjestöt „ovat kieltäneet” kaikki ulkomaiset pikku ryhmät, jotka auttoivat likvidaattoreita tai kuhertelivat niiden kanssa. Tuskinpa „kiellettyjen” huudot ja parjaukset voivat tässä mitään muuttaa.

Edelleen, eikö ole hassunkurista, kun kirjoittaja sanoo suoraan, että Venäjän „kansalliset” sosialidemokraattiset järjestöt (Puolan ja Latvian järjestöt, Bund) ja Taka-Kaukasian aluekomitea ovat „venäläisen puolueemme vanhimpia, voimakkaimpia järjestöjä, muodostaen oikeastaan liikkeen selkärangan”? Taka-Kaukasian aluekomitean olemassaolon kyseenalaisuus on kaikille tunnettua ja todistuksena siitä on se, minkä luontoista oli sen edustus vuoden 1908 konferenssissa. Puolalaiset ja latvialaiset

* — „Sosialistinen Kuukausijulkaisu”. Toim.

elivät VSDTP:n olemassaolon ensimmäisten 9 vuoden aikana (1898—1907) täysin erillään siitä; — tämä erilläänolo jatkui tosiasiallisesti myös vv. 1907—1911. Bund erosi v. 1903 puolueesta ja oli sen ulkopuolella vuoteen 1906 (tarkemmin 1907). Sen ja puolueen välillä ei tähänkään päivään mennessä ole paikkakunnilla tapahtunut yhtymistä, kuten vuonna 1908 ollut VSDTP:n konferenssi on virallisesti todennut¹⁵⁰. Latvian järjestössä ja Bundissa ovat olleet voitolla vuoroin likvidaattoruutta kannattavat vuoroin likvidaattoruutta vastustavat suuntaukset. Mitä tulee puolalaisiin, niin he olivat v. 1903 menshevikkien kannalla, v. 1905 bolshevikkien kannalla ja v. 1912 he yrittivät menestyksettä päästä „sovintoon” likvidaattorien kanssa.

Kirjoittaja koettaa kainosti peitellä tätä viimeksi mainitua epäonnistumista seuraavalla lauseella: „Tässä konferenssissa oli alussa mukana myös Puolan ja Liettuan sosialidemokratian edustaja”. Miksi vain *alussa*? Ei tarvitse muuta kuin lukea luvun virallinen tiedonanto tästä konferenssista, niin löytää siitä selityksen tähän kainoon vaihteluun. Juuri siinä on kirjoitettu mustalla valkoiselle: puolalaisten edustaja poistui konferenssista jättäen kirjallisen selityksen siitä, miksi hänen kävi mahdottomaksi osallistua konferenssin työhön: konferenssissa kävi ilmi, että se oli hengeltään puolueellinen ja kallistui *likvidaattorien* suuntaan.

Onhan tietysti paljon helpompaa kasata yhteen sisällytettömiä, mitään sanomattomia fraaseja „yhtenäisyydestä” (likvidaattorienko kanssa?), niinkuin kirjoittaja mielellään tekee, kuin tutkia likvidaattorien suuntauksen todellista olemusta, heidän kieltäytymistään auttamasta puolueen ennallistamista, heidän toimintaansa puolueen Keskuskomitean hajottamiseksi. Ja pelkkien fraasien puhuminen on sitäkin helpompaa, jos pysytään samalla vaiti siitä tosiasiasta, että puolalaisten edustaja kieltäytyi toimimasta yhdessä — ei, herra varjelkoon, bolshevikkien eli leninläisten kanssa! — vaan bundilaisten ja latvialaisten kanssa, koska sellainen toiminta olisi ollut hedelmätöntä.

Mutta mikä oikeastaan on likvidaattoruuden alkuperä, ja miksi vuoden 1912 konferenssin täytyi konstituoitua puolueen ylimmäksi elimeksi ja erottaa likvidaattorit?

Venäjän vastavallankumous aiheutti voimakasta hajaannusta puolueemme riveissä. Proletariaattia vastaan ryhdyttiin ennenkuulumattomiin, mitä hillittömimpiin repressiiviin toimenpiteisiin. Luopuruus sai porvariston riveissä mitä laajimman levinneisyyden. Porvarilliset mukana-kulkijat, jotka luonnollisesti olivat lyöttäytyneet proletariaatin, kuten porvarillisen vallankumouksemme hegemonin seuraan v. 1905, alkoivat kääntyä selin sosialidemokraattiseen puolueeseen. Tämä etäännyminen tapahtui kahdessa suunnassa: *likvidaattoruuden* ja *otzovismin* suunnassa. Edellisen ydinjoukon muodosti menshevikkikirjailijain enemmistö (Potresov, Levitski, Larin, Martov, Dan, Martynov j.n.e.). He julistivat illegaalisen puolueen jo likvidoiduksi ja jokaisen yrityksen, jonka tarkoituksena oli puolueen ennallistaminen,— taantumukselliseksi utopiaksi. Heidän ohjelauseenaan oli — julkinen työväenpuolue. On itsestään selvää, että Venäjän nykyisissä poliittisissa oloissa, kun ei edes liberaalien — kadettien — puoluekaan ole legaalinen, julkisen Sosialidemokraattisen työväenpuolueen perustaminen oli pakostakin jäävä vain viattomaksi toivomukseksi. Likvidaattorit luopuivat illegaalisesta puolueesta, mutta eivät kuitenkaan ole täyttäneet lupastaan julkisen puolueen perustamisesta. Ja vihdoin päädyttiin vain siihen, että legaalisisissa julkaisuissa naureskeltiin „maanalaisuudelle”, haudattiin sitä sulassa sovussa liberaalien kanssa ja ylistettiin liberaalisen työväenpolitiikan aatteita. Kyllä Plehanov oli aivan oikeassa verratessaan likvidaattorien „Nasha Zarjaa” saksalaiseen „Sozialistische Monatsheften”! Menshevikki Plehanov (bolshevikeista ei tietysti tarvitse puhuaakaan) julisti likvidaattoruudelle armottoman sodan, kieltäytyi osallistumasta minkään heidän kirjallisen äänenkannattajansa julkaisemiseen ja katkaisi suhteensa Martoviin ja Axelrodiin. „Mies, jolle puolueemme on olematon”, kirjoitti Plehanov puolueen Pää-äänenkannattajassa Potresovista, „on itse olematon puolueelle”. Jo joulukuussa 1908 puoluekonferenssi tuomitsi jyrkästi likvidaattoruuden, jonka se luonnehti „puolueintelligenssin erään osan yritykseksi likvidoida VSDTP:n nykyinen järjestö ja vaihtaa se (huomatkaa varsinkin tämä!) muodottomaan yhtymiseen *minkä hinnan tahansa vaativan legaalisuuden puitteissa*”. On itsestään ymmärrettävää, ettei VSDTP suinkaan kiellä, vaan päinvastoin vaatii mitä jyrkimmin

käyttämään välttämättömästi kaikkia legaalisia mahdollisuuksia. Julkinen legaalinen puolue ei Venäjällä kuitenkaan ole mahdollinen, ja vain intelligenttiopportunistit voivat puhua jostain sentapaisesta. Meikäläistyyppistä puolueorganisaatiota voidaan — tietysti vain likipitäisesti — verrata sosialistivastaisen poikkeuslain aikaiseen saksalaiseen puolueorganisaatioon: legaalinen parlamenttiryhmä, kaikenlaiset legaaliset työväenyhdistykset välttämättömänä edellytyksenä — ja sittenkin *illegaalinen puoluejärjestö* perustana.

„Otzovistit” tahtovat kutsua pois sosialidemokraattisen ryhmän III Valtakunnanduumasta, esittäen tunnukseksi tämän viimeksi mainitun boikotoimisen. Otzovisteihin liittyi osa bolshevikeista, joille Lenin ja muut julistivat armottoman sodan. Otzovistit ja heidän kannattajansa muodostivat „Vperjod” ryhmän, jonka kynäilijät (Maksimov, Lunatsharski, Bogdanov, Aleksinski) propagoivat mitä erilaisimmissa muodoissa idealistista filosofiaa — „proletariaatin filosofian” kaikuvalla nimellä — ja *uskonnon* sekä sosialismin yhdistämistä. Tämän ryhmän vaikutus on koko ajan ollut varsin vähäinen, ja se on elää kituuttanut vain tekemällä kauppoja kaikenkarvaisten Venäjältä irtautuneiden ja voimattomien ulkomaisten ryhmien kanssa. Moiset ryhmät, jollaisia jokaisen hajaannuksen yhteydessä tulee välttämättömästi olemaan, horjuvat sinne ja tänne, harjoittavat kaikenlaista politikoimista edustamatta kuitenkaan mitään aatesuuntaa, ja niiden toiminta ilmenee ennenkaikkea pikku vehkeilynä: sellaisten ryhmien joukkoon kuuluu myös Trotskin „Pravda”.

Jokaiselle marxilaiselle on tietysti selvää, että niin likvidaattoruus kuin otzovismikin ovat pikkuporvarillisia virtauksia, jotka vetävät puoleensa sosialidemokraattisen puolueen porvarillisia mukanaakulkijoita. „Rauha” tai „sovinto” näiden *aatevirtausten* kanssa oli jo etukäteen mahdotonta. Sosialidemokraattisen puolueen täytyi joko tuhoutua tai vapautua kokonaan noista virtauksista.

Tämän teoreettisen johtopäätöksen on todistanut oikeaksi se kokemus, minkä antoi sovintoyritys tammikuussa 1910, jolloin Keskuskomitean viimeinen täysistunto *likvidaattorien ja otzovistien ollessa mukana* julisti *yksimielisesti* teesin, *ettei* enempää toinen kuin toinenkaan virtaus *ole sosialidemokraattinen*. Mutta viattomia toivomuksia

pitemmälle ei päästy: sekä likvidaattorit että otzovistit tosin „allekirjoittivat” vastaavan päätöslauselman, mutta harjoittivat edelleenkin voimiensa takaa omaa puolueenvastaista propagandaansa ja säilyttivät oman erillisen järjestönsä. Koko vuoden 1910 kuluessa oli havaittavissa kumpaakin virtausta vastaan käydyn taistelun *jatkuvasti kiihtyvää kärjistymistä*. Ylempänä siteeratut Plehanovin sanat ovat vuoden 1910 toukokuulta, ja toukokuussa Lenin ilmoitti kaikkien bolshevikkien puolesta, että kaikkien niiden rikkomusten jälkeen, joita likvidaattorit ovat tehneet tammikuun päätöslauselmaa vastaan, ei voi olla puhettakaan mistään sovinnosta heidän kanssaan*.

Venäjällä olevan Keskuskomitean ennallistamiseksi tehty yritys epäonnistui, sillä likvidaattorit kieltäytyivät sitä tukemasta. „Yhtenäisyyden” pelastamiseksi ei viime kädessä ollut jäljellä muuta keinoa kuin kutsua Keskuskomitea koolle ulkomaille. Tätä yritettiin vuoden 1911 toukokuussa. Keskuskomitean 15 jäsenestä oli 9 jäsentä ulkomailla, istuntoon saapui 8... ja 2 *likvidaattoria* — „golosilainen” („Golosin” kannattaja) Igorev ja bundilainen (Beer) — lähti siitä heti pois hajottaen siten lopullisesti puolueen Keskuskomitean.

Likvidaattorien kieltäytyminen osallistumasta Keskuskomitean merkitsi heidän lopullista eroaan ja Keskuskomitean hajoamista. Ulkomailla oli täten enää jäljellä vain yksi keskuselin, n.s. Keskuskomitean Ulkomainen byroo. Bolshevikit erosivat siitä, kun Keskuskomitea hajosi. Siihen jäivät puolalaiset, latvialaiset, bundilaiset ja „golosilaiset” (=ulkomaiset likvidaattorit), t.s. — kuten „Vorwärts’in” artikkelin tunteva lukija voi vakuuttua — se oli kokoonpanoltaan samanlainen kuin Bundin kuulu konferenssikin, sillä Taka-Kaukasian aluekomitea oli jo 1908 luovuttanut valtakirjansa „golosilaisille”. Mutta tarkastelkaamme nyt sitä, mitä ovat saaneet aikaan nämä — niinkuin anonyymimme uusin keksintö kuuluu — „Venäjän vanhimmat ja vankimmat järjestöt”. Ne ovat *osoittautuneet kykenemättömiksi yhdistymään ja jopa laskeneet hajalle Ulkomaisen byroon!* Jo syksyllä 1911 Keskuskomitean Ulkomainen byroo julkaisi ilmoituksen, että se laskee itsensä hajalle, ja Plehanov omisti sille „Dnevnikissään” seuraavat

* Ks. Teokset, 16. osa, ss. 202—254. *Toim.*

muistosanat: „Jää hyvästi! Tuo puolue-elin, joka oli muodostunut aseeksi puoluetta likvidoimaan pyrkivien herrojen käsissä ja uhannut sen tähden vahingoittaa pahasti Venäjän sosialidemokratian asiaa, saattoi tehdä vallankumoukselliselle proletariaatille vain *yhden* palveluksen: kuolla aikaan”. („Dnevnik Sotsial-Demokrata”, 2. Liite 15. numeroon, s. 1.) Kun tällaisen arvion antaa Plehanov, jonka ei suinkaan voida sanoa olevan konferenssin kannattajia, niin se riittää osoittamaan, kuinka naurettavaa on niiden teeskentely, jotka huutavat „usurpaatiosta” ja muusta sellaisesta!

Puolueen yhtenäisyyden saavuttamiseksi oli jäljellä vielä *yksi* käytettävissä oleva mahdollisuus — *Venäjällä* olevien järjestöjen konferenssin koollekutsuminen. Kansalliset järjestöt (puolalaiset, latvialaiset, bundilaiset), koska niillä ei ollut mitään yhteyttä venäläisten toimintaan, eivät voineet tehdä kerrassaan mitään tämän konferenssin hyväksi.

Vuoden 1910 marraskuun 26 pnä ilmestyi Trotskin vetoamus konferenssin koollekutsumisesta. Häntä tukivat (sanoin) „vperjodilaiset” ja „golosilaiset” (= ulkomaiset likvidaattorit). Mutta kuten saattoi odottaakin, mitkään heidän ponnistelunsa eivät antaneet kerrassaan mitään tuloksia, mikä johtui noiden ryhmien voimattomuudesta.

Kesäkuussa 1911 ilmestyi bolshevikkien, „sovittelijain” (toisin sanoen „puoluemies-bolshevikkien”) ja puolalaisten vetoamus. Työ aloitettiin kutsumalla mukaan *Kievin* järjestöä, joka siihen aikaan oli eräitä voimakkaimpia järjestöjä. Lokakuussa 1911 syntyi „Venäjän (t.s. Venäjällä toimiva, venäläisten järjestöjen perustama) organisaatiokomissio konferenssin koollekutsumista varten”. Tämän komission olivat muodostaneet Kievin, Jekaterinoslavin, Tiflisiin, Bakun ja Jekaterinburgin järjestöt, joihin pian yhtyi vielä 20 järjestöä. *Venäläisten* järjestöjen edustajien mukaantulo antoi *heti* ratkaisevan ylivoiman bolshevikeille (n.s. „leniniläisille”) ja puoluemies-menshevikeille. *Inde ira* *, jota kantoivat ulkomaiset pikku ryhmät, jotka „kiellettiin”, koska niillä ei osoittautunut olevan kannattajia Venäjällä.

Tammikuussa 1912 Venäjän organisaatiokomissio sai vihdoin koolle konferenssin, mihin oli kutsuttu poikkeuksetta

* — Siitä viha. *Toim.*

kaikkia Venäjällä olevia järjestöjä. Konferenssista jäivät pois niin likvidaattorit kuin „kansallisetkin” (puolalaiset, latvialaiset, Bund) ja kaikki horjuvat ulkomaiset pikku ryhmät. Sitten kun konferenssi oli varmistunut siitä, että *venäläiset* järjestöt olivat edustettuina niin täydellisesti kuin puolueen ennennäkemättömän raskaan aseman oloissa oli mahdollista, sitten kun konferenssi oli todennut, että keskustelimen puuttuessa Venäjällä puolue tuhoutuu, kun taas ulkomailla hajaannus käy yhä pahemmaksi, ja että edessäolevat IV Duuman vaalit vaativat viivyttelämättä ennallistamaan puolueen, konferenssin *täytyi* konstituoida itsensä *ylimmäksi puolue-elimeksi* ja valita Keskuskomitea sekä julistaa likvidaattorit puolueesta erotetuiksi.

Tällainen on monivuotisen taistelun kulku ja lopputulos. Onnistuvatko likvidaattorit luomaan „julkisen” puolueen vai kyhäävätkö he kokoon näennäisen puolueen jonkin mädän kompromissin pohjalla — siihen on vastaava tulevaisuus.

Onko olemassa julkisia, tarkastettavissa olevia tietoja likvidaattorien ja puoluemiesten — konferenssin kannattajien — voimista *itse* Venäjällä? On. Venäjällä on *kaksi* — ja vain kaksi — yleisvenäläistä poliittista äänenkannattajaa, joiden julkaisemiseen osallistuvat marxilaiset kirjailijat ja duumaryhmän jäsenet. Nämä äänenkannattajat edustavat „aatevirtauksia”, mutta ne eivät tee sitä siten kuin ulkomaiset lehtipahaset, jotka ovat täynnänsä parjausta, vaan suorittamalla julkista, vakavaa kirjallista työtä, joka on jatkunut useita vuosia. Ne eivät tietenkään ole puolueen äänenkannattajia; ne ovat peräti legaalaisia ja pysyttelevät Venäjällä vallitsevan järjestelmän säätämässä puitteissa. Silti sosialidemokratian teoreettisen ajattelun *kaikki* vähänkin merkittävämmät vivahteet saavat niissä ylipäänsä ehdottomasti oikean ilmaisun. *Kahta* „virtausta” — likvidaattoruutta ja likvidaattoruuden vastustajia (konferenssin kannattajia) — lukuunottamatta mitkään muut „virtaukset” eivät ole edustettuina, sillä mitään muita vähänkään merkittävämpiä „virtauksia” *ei ole olemassakaan*. Kaikki sen tapaiset pikku ryhmät kuin „Pravda”, „Vperjod”, „puolue mies-bolshevikit” (eli „sovittelijat”, sovittelumieliset) j.n.e. ovat nollija. Likvidaattorien mielipiteet saavat ilmauksensa Venäjällä kuukausijulkaisussa „Nasha Zarja” (ilmestyy vuodesta 1910) ja viikkolehdestä „Zhivoje Delo” (viimeksi

ilmestyi 8. numero). Puoluemiesten (bolshevikit ja puolue-mies-menshevikit) mielipiteet — kuukausijulkaisussa „Prosveshtshenije”¹⁵¹ (ilmestyy vuodesta 1911 — entinen „Mysl”) ja sanomalehdessä „Zvezda” (viimeksi ilmestyi 53. numero). Ei ole mitään virheellisempää kuin mielipide, että puoluemies-socialidemokraatit kieltäisivät muka „julkisen” toiminnan: päinvastoin he harjoittavat *tätäkin toimintaa* voimaperäisemmin kuin likvidaattorit. Legaalisten socialidemokraattien ainoa kiistaton yleisvenäläinen julkinen järjestö on socialidemokraattinen duumaryhmä. Se on peräti julkinen, eikä sillä ole mitään suoranaista yhteyttä puolueeseen. Mutta sen kaikki jäsenet ovat tunnettuja, samoin kuin on tunnettua sekin, mitä suuntaa kukin heistä edustaa.

Likvidaattorien „Zhivoje Delossa” toimii vakinaisina avustajina *kaksi* duumaryhmän jäsentä — Astrahantsev ja Kuznetsov*. Likvidaattoreja vastustavassa „Zvezdassa” näemme 8 Duuman jäsentä: Voroninin, Voiloshnikovin, Jegorovin, Zaharovin, Pokrovskin, Priedkalinin, Poletajevin ja Surkovin. Kaksi Duuman edustajaa, Tshheidze ja Gegetshkori, ei avusta sitä eikä tätä. Yksi (Shurkanov) — on kummankin äänenkannattajan avustaja.

Näemme suhteen: kaksi kahdeksaa vastaan! Nämä ovat todella kiistattomia, tarkastettavissa olevia; julkisia tietoja, jotka antavat mahdollisuuden tehdä päätelmiä likvidaattorien ja heidän vastustajiensa voimasuhteista. Näin ollen ei kannata haaskata sanoja puhumalla siitä anonyymin kirjoittajan kerskailevasta väitteestä, että likvidaattoreja kannattaa muka valtava enemmistö j.n.e. Nämä fraasit à la Tartarin Tarasconista muistuttavat liiaksi Trotskia**, jotta siitä voisi väitellä todenteolla.

Taistelu VSDTP:n sisällä saa väliin varsin kärkeviä muotoja. Emigranttielämän oloissa ei toisin voi ollakaan, toisin ei ole ollut missään muussakaan vastavallankumouksen ja emigranttielämän oloihin tuomitussa maassa.

* Joku aika sitten oli vielä kolmaskin — Belousov. Tämä äärimmäinen likvidaattori — venäläinen Bissolatii — on nyt eronnut duumaryhmästä. Ryhmä on varoittanut julkisesti kaikkia valitsijoita ja vaatii häntä eroamaan Duumasta. Pikku esimerkki siitä, kuinka pitkälle johdonmukainen likvidaattoruus voi väliin johtaa!

** Kööpenhaminan kongressin aikana Trotski julkaisi „Vorwärts'issä” anonyymin artikkelin, joka oli täynnänsä niin hävyttömiä syytöksiä VSDTP:ta vastaan, ettei ainoastaan Leninin, vaan myös Plehanovin ja Varskin, venäläisten edustajiston jäsenten, täytyi lähettää Johtokunnalle kirjallinen vastalause.

Pelkkää kevytmielisyyttä todistaa se, kun „tuomitaan” lennokkain fraasein nuo taistelumuodot, torjutaan ne ja tyydytään järkeilemään filisterimäisen imelästi „yhtenäisyyden hyödystä”. Kenellä on vakaa aikomus tutkia raskaiden 1908—1911 vuosien aikaista VSDTP:n historiaa, hänellä on käytettävissään suuri määrä illegaalista ja sitäkin enemmän legaalista kirjallisuutta. Se sisältää opettavaista aineistoa aatevirtausten luonteesta, erimielisyyksien periaatteellisesta merkityksestä, taistelun alkusyistä, sen kehittymisen eri seikoista ja ehdoista j.n.e.

Mitään sosialidemokraattista puoluetta maailmassa ei ole luotu — varsinkaan porvarillisten vallankumousten aikakaudella — ilman sitä, ettei olisi käyty raskasta taistelua ja ollut useita jakaantumisia proletariaatin porvarillisten mukana-kulkijoiden kanssa. Raskaassa taistelussa noita mukana-kulkijoita vastaan on vuodesta 1898 lähtien luotu aivan samalla tavalla myös Venäjän sosialidemokraattista työväenpuoluetta, joka kasvaa, voimistuu ja karaistuu kaikista vastuksista huolimatta.
